

สาระสำคัญ

อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination : CERD)

สมัชชาสหประชาชาติ ได้รับรองอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2508 และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 4 มกราคม 2512 ปัจจุบันมีประเทศลงนามแล้ว จำนวน 87 ประเทศ และมีประเทศที่เป็นภาคีแล้ว 176 ประเทศ (ข้อมูล ณ 29 ตุลาคม 2556)

การเข้าเป็นภาคีของไทย

ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีโดยภาคยานุวัติ และมีผลบังคับใช้กับประเทศไทยเมื่อ 27 กุมภาพันธ์ 2546 โดยทำถ้อยแถลงตีความและข้อสงวน ดังนี้

ถ้อยแถลงตีความ (General Interpretative Declaration)

ประเทศไทยจะไม่ใช้บทบัญญัติของอนุสัญญาเกินกว่ารัฐธรรมนูญและกฎหมายไทยกำหนด

ข้อสงวน 2 ข้อ (Reservations)

อนุสัญญา ข้อ 4 การจัดให้มีมาตรการเชิงบวกที่จะขจัดการกระตุ้นการกระทำที่เลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ จะกระทำเฉพาะเมื่อพิจารณาเห็นว่ามีความจำเป็นจะต้องออกเป็นกฎหมายเท่านั้น

อนุสัญญา ข้อ 22 ประเทศไทยไม่รับผูกพันเกี่ยวกับการตกลงข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคี ที่จะเสนอต่อการพิจารณาต่อศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ

สาระสำคัญ

- กล่าวถึงคำจำกัดความ “การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” ว่าหมายถึงการจำแนก การกีดกัน การจำกัด หรือการเอื้ออำนวยพิเศษ เพราะเชื้อชาติ สีผิว เชื้อสาย หรือชาติกำเนิด หรือเผ่าพันธุ์ โดยไม่รวมถึงการปฏิบัติที่แตกต่างระหว่างบุคคลที่เป็นพลเมืองและไม่ใช่พลเมือง นโยบายของรัฐภาคีและการดำเนินมาตรการเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ เช่น การห้ามการโฆษณาชวนเชื่อ การประกันสิทธิอันเท่าเทียมกันของบุคคลภายใต้กฎหมาย ทั้งในด้านสิทธิพลเมือง สิทธิทางการเมือง สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม การเยียวยาเมื่อถูกละเมิด การให้ความสำคัญด้านมาตรการในการศึกษา วัฒนธรรม และข้อมูลเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ
- กล่าวถึงคณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ และการจัดทำ รายงานของรัฐภาคี การปฏิบัติงานและการรับเรื่องร้องเรียนของคณะกรรมการ
- กล่าวถึงกระบวนการเข้าเป็นภาคี และการแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติของอนุสัญญา

คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ (Committee on the Elimination of Racial Discrimination)

คณะกรรมการประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 18 คน จากผู้ที่ได้รับการเสนอชื่อจากรัฐภาคี กรรมการแต่ละคนปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นอิสระในฐานะผู้เชี่ยวชาญ ไม่ได้เป็นการปฏิบัติหน้าที่ในนามรัฐของตน โดยมีวาระดำรงตำแหน่งครั้งละ 4 ปี

คณะกรรมการว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ มีหน้าที่

1. ตรวจสอบรายงานของรัฐภาคี และให้ข้อคิดเห็น หรือข้อเสนอแนะแก่รัฐภาคีในการตีความพันธกรณี
2. ให้ข้อวินิจฉัย (General Comments) และข้อแนะนำ (Recommendation , Observations) แก่รัฐในการปฏิบัติตามพันธกรณีของอนุสัญญา
3. ในกรณีที่เป็นไปตามข้อกำหนด คณะกรรมการอาจรับข้อร้องเรียนจากรัฐภาคีใดเมื่อรัฐภาคีนั้นอ้างว่าถูกละเมิดจากรัฐภาคีอื่น ในกรณีที่ไม่ปฏิบัติตามพันธกรณี
4. การรับข้อร้องเรียนจากบุคคล (Individuals) หรือกลุ่มบุคคล (Group of person) เมื่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลนั้นถูกเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยรัฐภาคี ในกรณีที่เป็นไปตามข้อกำหนด

คำแปล

อนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ* (International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination)

รัฐภาคีแห่งอนุสัญญานี้

โดยพิจารณาว่า กฎบัตรสหประชาชาติตั้งอยู่บนหลักการของศักดิ์ศรีและความเสมอภาคของมนุษย์ทั้งหมด และโดยพิจารณาว่า รัฐสมาชิกได้ประกาศตนที่จะร่วมกันดำเนินการ โดยร่วมมือกับสหประชาชาติ ให้บรรลุถึงเจตนารมณ์ประการหนึ่งของสหประชาชาติในอันที่จะส่งเสริมและสนับสนุนความเคารพและนับถือในสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์ทั้งหมด โดยไม่มีการจำแนกความแตกต่างในเรื่องเชื้อชาติ เพศ ภาษา หรือศาสนา

โดยพิจารณาว่า ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติประกาศว่ามนุษย์ทั้งหมดเกิดขึ้นมาอิสระและเสมอภาคในศักดิ์ศรีและสิทธิ และทุกคนมีความชอบธรรมที่จะมีสิทธิและเสรีภาพซึ่งได้ระบุไว้ในปฏิญญาฯ โดยไม่มีการจำแนกความแตกต่างใดๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเชื้อชาติ สีผิว และชาติกำเนิด

โดยพิจารณาว่า มนุษย์ทั้งหมดเสมอภาคกันตามกฎหมาย และมีสิทธิอันชอบธรรมที่จะได้รับการคุ้มครองทางกฎหมายจากการเลือกปฏิบัติใดๆ และจากการกระตุนใดๆ อันอาจก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติ

โดยพิจารณาว่า สหประชาชาติได้ประณามลัทธิล่าอาณานิคม และการปฏิบัติใดๆ อันก่อให้เกิดการแบ่งแยกและการเลือกปฏิบัติ ไม่ว่าจะเป็นในรูปแบบหรือในแห่งหนใด และว่าปฏิญญาสากลว่าด้วยการคืนเอกราชให้แก่ประเทศและกลุ่มชนที่ตกเป็นอาณานิคม ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2503 (ข้อมติสมัชชาสหประชาชาติที่ 1514 (XV)) ได้ยืนยันและประกาศอย่างหนักแน่นถึงความจำเป็นที่จะต้องล้มล้างการแบ่งแยกและเลือกปฏิบัติใดๆ อย่างรวดเร็วและโดยไม่มีเงื่อนไข

โดยพิจารณาว่า ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ลงวันที่ 20 พฤศจิกายน 2506 (ข้อมติสมัชชาสหประชาชาติที่ 1904 (XV)) ยืนยันอย่างหนักแน่นถึงความจำเป็นอย่างเร่งด่วนที่จะขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติที่มีอยู่ทั่วโลกในทุกรูปแบบและทุกแง่มุม และการเสริมสร้างความเข้าใจและความเคารพในศักดิ์ศรีของมนุษย์

เชื่อมั่นว่า ลัทธิใดๆ ที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความคิดที่ว่าคนเชื้อชาติหนึ่งเชื้อชาติใดเหนือกว่าชนเชื้อชาติอื่นเป็นความคิดที่ผิดในทางวิทยาศาสตร์ และในทางจริยธรรมของสังคม ทั้งยังเป็นลัทธิที่อยู่ติธรรมและอันตราย และไม่มีเหตุผลใดๆ ที่อาจรองรับการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติได้ ไม่ว่าในทางทฤษฎีหรือในทางปฏิบัติไม่ว่าจะแห่งหนใด

* <http://www.mfa.go.th/humanrights/images/stories/cerdt.pdf>

ยืนยันว่า การเลือกปฏิบัติระหว่างมนุษย์บนพื้นฐานของเชื้อชาติ สีผิว และเผ่าพันธุ์กำเนิดเป็นอุปสรรคประการหนึ่งต่อความสัมพันธ์ฉันมิตรและสันติภาพระหว่างชาติ และอาจก่อความสงบสุขและสวัสดิภาพในหมู่ชน และความสมานฉันท์ระหว่างผู้ที่อาศัยอยู่เคียงข้างกันแม้แต่ภายในรัฐหนึ่งรัฐเดียวกัน

เชื่อมั่นว่า การคงอยู่ของอุปสรรคขวางกั้นทางเชื้อชาติไม่สอดคล้องอย่างยิ่งกับอุดมการณ์ของสังคมมนุษย์ใดๆ

หวังวิตก ต่อการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ซึ่งยังคงมีปรากฏให้เห็นได้เด่นชัดในพื้นที่บางแห่งในโลกนี้ และต่อนโยบายของรัฐซึ่งตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเหนือกว่าทางเชื้อชาติหรือความรังเกียจเดียดฉันท์ อาทิ นโยบายแบ่งแยกผิวในแอฟริกาใต้ การแบ่งแยกกลุ่ม และการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

มุ่งมั่น ที่จะจัดให้มีมาตรการต่างๆ ที่จำเป็นในอันที่จะขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ และทุกแง่มุมอย่างเร่งด่วน ตลอดจนป้องกันและต่อสู้กับลัทธิและแนวปฏิบัติใดๆ ที่เป็นไปในการเหยียดผิว เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจระหว่างเชื้อชาติต่างๆ และสร้างประชาคมระหว่างประเทศที่ปราศจากการแบ่งแยกทางเชื้อชาติ และการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ

ตระหนักถึง อนุสัญญาว่าด้วยการเลือกปฏิบัติในการจ้างงานและการประกอบอาชีพซึ่งได้รับการรับรองจากองค์การแรงงานระหว่างประเทศ เมื่อปี 2501 และอนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางการศึกษา ซึ่งได้รับการรับรองโดยองค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ เมื่อปี 2503

ปรารถนา ที่จะอนุวัติหลักการซึ่งปรากฏอยู่ในปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ และประกันให้มีการจัดวางมาตรการที่เป็นรูปธรรมเพื่อการอนุวัติการดังกล่าว

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

ภาค 1

ข้อ 1

1. ในอนุสัญญานี้ คำว่า “การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ” จะหมายถึง การจำแนก การกีดกัน การจำกัด หรือการเลือก โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของเชื้อชาติ สีผิว เชื้อสาย หรือชาติกำเนิดหรือเผ่าพันธุ์กำเนิด ซึ่งมีเจตนาหรือมีผลให้เกิดการระงับหรือกีดกันการเคารพสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และในด้านอื่นๆ ของการดำรงชีวิตในสังคม รวมทั้งการระงับหรือกีดกันการใช้สิทธิเหล่านั้นอย่างเสมอภาคของบุคคล

2. อนุสัญญานี้ จะไม่ใช้กับการจำแนก การกีดกัน การจำกัด หรือการเลือก โดยรัฐภาคีของอนุสัญญานี้ ระหว่างพลเมืองและบุคคลที่ไม่ใช่พลเมือง

3. จะตีความอนุสัญญานี้ไปในทางที่กระทบต่อขอบทของกฎหมายภายในของรัฐภาคีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเชื้อชาติ สัญชาติ และการให้สัญชาติไม่ได้ หากขอบทนั้นๆ มิได้เลือกปฏิบัติต่อชนเชื้อชาติหนึ่งเชื้อชาติใดโดยเฉพาะ

4. มาตรการพิเศษที่จัดให้มีขึ้นตามความจำเป็น โดยมีเจตนาเพื่อประกันให้มีความก้าวหน้าอย่างเพียงพอในหมู่ชนบางเชื้อชาติหรือบางเผ่าพันธุ์ หรือบุคคลบางกลุ่มที่ต้องการความคุ้มครอง เพื่อให้กลุ่มหรือบุคคลเหล่านั้นได้มีสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างเสมอภาค จะไม่ถือเป็นการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ทั้งนี้ มาตรการดังกล่าวต้องไม่ก่อให้เกิดการอ้างไว้ซึ่งสิทธิที่แตกต่างกันระหว่างกลุ่มชนเชื้อชาติต่างๆ และจะไม่คงอยู่ต่อไปภายหลังจากที่ได้บรรลุวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้แล้ว

ข้อ 2

1. รัฐภาคีประณามการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ และจะจัดให้มีนโยบายที่จะจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ และส่งเสริมความเข้าใจระหว่างชนทุกเชื้อชาติโดยวิธีการที่เหมาะสมและไม่รีรอ และเพื่อการนี้

(ก) รัฐภาคีแต่ละรัฐจะไม่กระทำการใดๆ ที่จะเป็นการเลือกปฏิบัติต่อบุคคล กลุ่มบุคคล หรือสถาบัน และจะประกันว่าเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกคน และสถาบันของรัฐทุกแห่ง ทั้งระดับชาติและระดับท้องถิ่น จะปฏิบัติตามพันธกรณีนี้

(ข) รัฐภาคีจะไม่อุปถัมภ์ ช่วยเหลือ หรือสนับสนุนการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยบุคคลหรือองค์กรใด

(ค) รัฐภาคีแต่ละรัฐจะดำเนินมาตรการที่มีประสิทธิภาพเพื่อทบทวนนโยบายของรัฐบาล ทั้งในกรอบแห่งชาติและระดับท้องถิ่น และแก้ไข เพิกถอนหรือยกเลิกกฎหมายหรือกฎระเบียบใดๆ ที่มีผลก่อให้เกิดหรือแพร่ขยายการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติไม่ว่าในที่ใดก็ตาม

(ง) รัฐภาคีแต่ละรัฐจะห้ามและยกเลิกการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติโดยบุคคล กลุ่ม หรือ องค์กร โดยวิธีการอันเหมาะสม ซึ่งรวมทั้งการออกกฎหมายที่ใช้ตามความจำเป็นของสถานการณ์

(จ) รัฐภาคีแต่ละรัฐจะสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรที่มุ่งประสานหลายเชื้อชาติเข้าด้วยกัน และดำเนินการเคลื่อนไหว และการกระทำใดๆ ในอันที่จะขจัดอุปสรรคขวางกั้นทางเชื้อชาติตามความเหมาะสม และจะไม่สนับสนุนการกระทำใดๆ อันมีแนวโน้มที่จะเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับการแบ่งแยกทางเชื้อชาติ

2. เมื่อสถานการณ์เหมาะสม และโดยคำนึงถึงด้านสังคม เศรษฐกิจ วัฒนธรรมและอื่นๆ รัฐภาคีจะจัดให้มีมาตรการพิเศษและเป็นรูปธรรมเพื่อประกันให้มีการพัฒนาอย่างพอเพียง และให้การคุ้มครองแก่กลุ่มชนหรือบุคคลบางเชื้อชาติ โดยมีเจตนาที่ประสงค์จะให้บุคคลเหล่านั้นมีสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานอย่างสมบูรณ์ และอย่างเสมอภาค ทั้งนี้ มาตรการเหล่านี้จะต้องไม่ก่อให้เกิดการแบ่งแยกสิทธิที่ไม่เท่าเทียมกันสำหรับกลุ่มชนต่างเชื้อชาติอย่างต่อเนื่องภายหลังจากที่ได้บรรลุวัตถุประสงค์นั้นแล้ว

ข้อ 3

รัฐภาคีประณามอย่างยิ่งต่อการแบ่งแยกทางเชื้อชาติและลัทธิแบ่งแยกผิว และจะป้องกัน ห้าม และจัดการปฏิบัติทั้งหมดในลักษณะนี้ในเขตอาณาของตน

ข้อ 4

รัฐภาคีประณามการโฆษณาชวนเชื่อทั้งหมดและองค์กรทั้งปวงที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความคิดหรือทฤษฎีของความเหนือกว่าของชนชาติหนึ่งชาติใดหรือของกลุ่มบุคคลตามสีผิวหรือเผ่าพันธุ์กำเนิด หรือที่พยายามให้เหตุผลรองรับหรือส่งเสริมความเกลียดชังระหว่างเชื้อชาติหรือการเลือกปฏิบัติในรูปแบบใดก็ตาม และตกลงที่จะจัดให้มีมาตรการในทางบวกในทันทีที่จะจัดการกระตุ้นหรือการกระทำที่เลือกปฏิบัติและเพื่อ

การนี้จะดำเนินการต่างๆ โดยคำนึงถึงหลักการที่ปรากฏอยู่ในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติและสิทธิต่างๆ ที่ได้ระบุในข้อ 5 ของอนุสัญญาฯ ซึ่งรวมถึง

(ก) จะประกาศให้การเผยแพร่ความคิดที่ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเหนือกว่าทางเชื้อชาติ หรือความเกลียดชังอันเกิดจากความแตกต่างทางเชื้อชาติ การช่วยกระตุ้นให้เกิดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ และการกระทำรุนแรงหรือกระตุ้นให้เกิดการกระทำรุนแรงนั้นต่อชนเชื้อชาติหนึ่งเชื้อชาติใดหรือกลุ่มบุคคลที่มีสีผิวอื่นหรือเผ่าพันธุ์กำเนิดอื่น ตลอดจนการให้ความช่วยเหลือหรือสนับสนุนทางการเงินต่อกิจกรรมชาตินิยม เป็นการกระทำที่ต้องได้รับโทษตามกฎหมาย

(ข) จะประกาศให้องค์กร กิจกรรมจัดตั้ง และกิจกรรมโฆษณาชวนเชื่ออื่นๆ ทั้งปวงที่ส่งเสริมและกระตุ้นการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติเป็นสิ่งผิดกฎหมายและต้องห้าม และให้การเข้าร่วมในองค์กรหรือกิจกรรมเหล่านั้น เป็นการกระทำที่ต้องได้รับโทษตามกฎหมาย

(ค) จะไม่อนุญาตให้เจ้าหน้าที่ของรัฐหรือขององค์กรของรัฐ ทั้งในระดับชาติและระดับท้องถิ่น ส่งเสริมหรือกระตุ้นให้มีการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

ข้อ 5

เพื่อให้สอดคล้องตามพันธกรณีพื้นฐานที่ได้จัดวางไว้ตามข้อ 2 ของอนุสัญญาฯ รัฐภาคีจะห้ามและขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ และจะประกันสิทธิของทุกคนให้มีความเสมอภาคกันตามกฎหมาย โดยไม่จำแนกตามเชื้อชาติ สีผิว หรือชาติหรือเผ่าพันธุ์กำเนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการใช้สิทธิดังต่อไปนี้

(ก) สิทธิที่จะได้รับการปฏิบัติต่ออย่างเท่าเทียมกันภายใต้ศาลและองค์กรอื่นๆ ทั้งปวง ในกระบวนการยุติธรรม

(ข) สิทธิที่บุคคลจะได้รับสวัสดิภาพและการคุ้มครองโดยรัฐให้รอดพ้นจากความรุนแรงหรือการทำร้ายร่างกาย ไม่ว่าจะโดยการกระทำของเจ้าหน้าที่ของรัฐหรือโดยกลุ่มบุคคลหรือสถาบันใดก็ตาม

(ค) สิทธิทางการเมือง โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สิทธิที่จะเข้าร่วมในการเลือกตั้งการลงคะแนนเสียงเลือกตั้งและการสมัครรับเลือกตั้ง โดยอยู่บนพื้นฐานของการใช้สิทธิอย่างทั่วถึงและเสมอภาคกัน การเข้าร่วมในรัฐบาล และเข้าร่วมในการดำเนินกิจกรรมสาธารณะในทุกๆ ระดับ และความเสมอภาคในการเข้าถึงบริการสาธารณะ

(ง) สิทธิพลเมืองอื่นๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

(1) สิทธิในการมีเสรีภาพในการโยกย้ายและการพำนักอาศัยภายในเขตแดนของรัฐ

(2) สิทธิในการเดินทางออกจากประเทศหนึ่งประเทศใด รวมทั้งประเทศของตนเองและในอันที่จะกลับคืนมายังประเทศตน

(3) สิทธิในการครองสัญชาติ

(4) สิทธิในการสมรสและการเลือกคู่สมรส

(5) สิทธิในการครอบครองทรัพย์สิน ทั้งโดยส่วนตัวและโดยร่วมกับบุคคลอื่น

(6) สิทธิในการรับมรดก

(7) สิทธิในการมีเสรีภาพทางความนึกคิด ความสำนึก และศาสนา

(8) สิทธิในการแสดงความคิดเห็นและการแสดงออก

(9) สิทธิในการชุมนุมอย่างสงบและการรวมกลุ่ม

(ฉ) สิทธิทางเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง

- (1) สิทธิในการมีงานทำ ในการเลือกงานอย่างเสรี ในการมีสภาพในการทำงานที่ เหมาะสม น่าพอใจ ในการได้รับการคุ้มครองจากสภาพการตงงาน ในการได้รับค่าจ้างที่เท่าเทียมกัน กับงานที่ทำในระดับเดียวกัน ในการได้รับผลตอบแทนที่ยุติธรรมและน่าพอใจ
 - (2) สิทธิในการจัดตั้งและเข้าร่วมสหภาพแรงงาน
 - (3) สิทธิในการมีที่อยู่อาศัย
 - (4) สิทธิในการได้รับการบริการสาธารณสุข การดูแลทางการแพทย์ การประกันสังคม และการ บริการทางสังคม
 - (5) สิทธิในการได้รับการศึกษาและการฝึกอบรม
 - (6) สิทธิในการเข้าร่วมในกิจกรรมทางวัฒนธรรมอย่างเท่าเทียมกัน
- (ข) สิทธิในการเข้าถึงสถานที่หรือบริการใดๆ ที่มีไว้สำหรับสาธารณชน เช่น การเดินทางขนส่ง โรงแรม ร้านอาหาร ร้านกาแฟ โรงละคร และสวนสาธารณะ

ข้อ 6

รัฐภาคีจะรับประกันต่อทุกคนในเขตอาณาที่จะได้รับการคุ้มครองและการเยียวยาที่จะมีประสิทธิภาพ โดยผ่านศาลระดับชาติและองค์กรของรัฐอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ต่อการกระทำใดๆ อันเป็นการเลือกปฏิบัติทางเชื้อ ชาติ ซึ่งได้ละเมิดต่อสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของบุคคลนั้น อันไม่สอดคล้องกับอนุสัญญานี้ และสิทธิในอันที่จะขอลงจากศาลนั้น การทดแทนอย่างยุติธรรมและพอเพียงและการชดใช้ความเสียหายอันเป็น ผลจากการเลือกปฏิบัตินั้น

ข้อ 7

รัฐภาคีจะจัดให้มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพและอย่างทันที โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสาขา การสอน การศึกษา วัฒนธรรมและสารสนเทศ โดยมุ่งหมายที่จะต่อสู้กับการมือคตินำไปสู่การเลือกปฏิบัติทางเชื้อ ชาติ และเพื่อสร้างเสริมความเข้าใจ ชันติธรรมและมิตรไมตรีระหว่างชาติต่างๆ และระหว่างกลุ่มชนเชื้อชาติ และเผ่าพันธุ์ต่างๆ และเพื่อแพร่ขยายเจตนารมณ์และหลักการของกฎบัตรสหประชาชาติ ปฏิญญาสากลว่า ด้วยสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ปฏิญญาสหประชาชาติว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติใน ทุกรูปแบบ และอนุสัญญานี้

ภาค 2

ข้อ 8

1. จะมีการจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ (ต่อไปนี้ เรียกว่า คณะกรรมการ) ประกอบด้วยผู้ทรงคุณวุฒิ 8 คน ที่มีสถานะทางศีลธรรมสูง และเป็นที่ยอมรับในความเป็น กลาง ได้รับการเลือกตั้งโดยรัฐภาคีจากคนชาติตน และจากปฏิบัติหน้าที่ในฐานะส่วนตัว ทั้งนี้ โดยคำนึงถึง การกระจายสัดส่วนของภูมิภาคอย่างเป็นธรรมและการเป็นตัวแทนของอารยธรรมหลากหลายรูปแบบและ ระบบกฎหมายหลักๆ
2. สมาชิกของคณะกรรมการจะได้รับการเลือกตั้งโดยการลงคะแนนลับจากรายชื่อบุคคลที่เสนอโดย รัฐภาคี รัฐภาคีแต่ละรัฐอาจเสนอชื่อคนชาติตนได้หนึ่งคน
3. การเลือกตั้งครั้งแรกจะจัดขึ้นหกเดือนภายหลังจากที่อนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับและอย่างน้อยที่สุด สามเดือนก่อนวันเลือกตั้งแต่ละครั้ง เลขาธิการสหประชาชาติจะทำหนังสือเชิญรัฐภาคีให้เสนอนามผู้สมัคร

ภายในสองเดือน และเลขาธิการสหประชาชาติจะต้องเตรียมรายชื่อบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อตามลำดับอักษร โดยระบุรัฐภาคีที่เป็นผู้เสนอชื่อ และจัดส่งรายชื่อนี้ไปยังรัฐภาคี

4. การเลือกตั้งสมาชิกคณะกรรมการจะจัดขึ้นในการประชุมรัฐภาคีซึ่งจัดขึ้นโดยเลขาธิการสหประชาชาติ ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ในการประชุมดังกล่าว ซึ่งสองในสามของรัฐภาคีประกอบขึ้นเป็นองค์ประชุมนั้น ผู้ที่ได้รับเลือกตั้งให้เป็นสมาชิกคณะกรรมการจะต้องเป็นบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อที่ได้รับคะแนนเสียงมากที่สุด และได้รับเสียงข้างมากเด็ดขาดจากผู้แทนของรัฐภาคีที่เข้าร่วมการประชุมและออกเสียง

5. (ก) สมาชิกคณะกรรมการจะได้รับการเลือกตั้งสำหรับวาระสี่ปี อย่างไรก็ตามสมาชิกเก้าคนในบรรดาสมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งครั้งแรกจะหมดวาระลงเมื่ออยู่ในตำแหน่งครบสองปี โดยประธานคณะกรรมการจะคัดเลือกชื่อของสมาชิกเก้าคนนี้ โดยการจับฉลาก ในทันทีหลังจากการเลือกตั้งครั้งแรก

(ข) สำหรับการจัดให้มีผู้แทนในตำแหน่งที่ว่างลง รัฐภาคีซึ่งผู้ทรงคุณวุฒิได้ยุติภารกิจในฐานะสมาชิกของคณะกรรมการ จะต้องแต่งตั้งผู้ทรงคุณวุฒิจากคนชาติตน ทั้งนี้ โดยต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการด้วย

6. รัฐภาคีจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของสมาชิกคณะกรรมการในขณะที่สมาชิกคณะกรรมการปฏิบัติภารกิจของคณะกรรมการ

ข้อ 9

1. รัฐภาคีรับที่จะเสนอรายงานให้เลขาธิการสหประชาชาติเพื่อเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการเกี่ยวกับมาตรการต่างๆ ทางด้านกฎหมาย กระบวนการยุติธรรม กระบวนการบริหารและอื่นๆ ซึ่งรัฐภาคีได้จัดให้มีขึ้น เพื่อบังคับใช้ข้อบทของอนุสัญญานี้

(ก) ภายในหนึ่งปีหลังจากที่อนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับกับรัฐภาคีนั้น และ

(ข) ทุกๆ สองปีหลังจากนั้นและเมื่อคณะกรรมการร้องขอ ทั้งนี้ คณะกรรมการอาจขอข้อมูลอื่นๆ จากรัฐภาคีได้

2. คณะกรรมการจะรายงานเป็นประจำทุกปี ผ่านเลขาธิการสหประชาชาติ ให้สมัชชาสหประชาชาติรับทราบถึงกิจกรรมของคณะกรรมการ และอาจจัดทำข้อเสนอแนะและข้อแนะนำทั่วไป โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของรายงานและข้อมูลที่ได้รับจากรัฐภาคี ข้อเสนอแนะและข้อแนะนำทั่วไปเหล่านั้นจะได้รับการรายงานต่อที่ประชุมสมัชชา พร้อมด้วยตัวบทสนทนา(หากมี) จากรัฐภาคี

ข้อ 10

1. คณะกรรมการจะกำหนดระเบียบ ข้อบังคับการประชุมของตนเอง
2. คณะกรรมการเลือกเจ้าหน้าที่ของตนสำหรับวาระสองปี
3. สำนักงานเลขานุการสำหรับคณะกรรมการจะได้รับการจัดสรรให้โดยเลขาธิการสหประชาชาติ
4. การประชุมคณะกรรมการโดยปกติจะจัดขึ้น ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ

ข้อ 11

1. หากรัฐภาคีใดเห็นว่ารัฐภาคีอื่นไม่ปฏิบัติตามข้อบทของอนุสัญญานี้ รัฐภาคีนั้นอาจนำเรื่องเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการ คณะกรรมการจะส่งต่อเรื่องดังกล่าวไปยังรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องนั้น ภายในสามเดือน รัฐภาคีที่ได้รับเรื่องจะต้องเสนอคำอธิบายเป็นลายลักษณ์อักษรหรือถ้อยแถลงให้เกิดความกระจ่างในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งระบุการจัดการแก้ไข ซึ่งรัฐภาคีนั้นอาจได้ดำเนินไปให้คณะกรรมการทราบ

2. หากเรื่องดังกล่าวไม่ได้รับการปรับแก้จนเป็นที่พอใจของทั้งสองฝ่าย ไม่ว่าจะโดยการเจรจาทวิภาคี หรือโดยกระบวนการอื่นๆ ภายในหกเดือนหลังจากรัฐภาคีได้รับแจ้งการร้องเรียนครั้งแรก ไม่ว่าจะรัฐภาคีใดในระหว่างรัฐทั้งสองยอมมีสิทธิที่จะนำเรื่องดังกล่าวเข้าสู่การพิจารณาของคณะกรรมการอีกครั้งหนึ่ง โดยการแจ้งให้คณะกรรมการและรัฐภาคีอีกรัฐหนึ่งนั้นทราบ

3. คณะกรรมการจะจัดการกับกรณีที่อ้างถึงตามวรรค 2 ของข้อนี้ ก็ต่อเมื่อได้พิจารณาอย่างชัดเจนแล้วว่าได้มีการใช้มาตรการภายในประเทศทั้งหมดแล้ว แต่ไม่ประสบผลในกรณีดังกล่าว อันสอดคล้องกับหลักการกฎหมายระหว่างประเทศ ซึ่งเป็นที่ตระหนักกันอยู่ทั่วไป อย่างไรก็ตาม ภายใต้อาณัติของคณะกรรมการ การจัดการดังกล่าวดำเนินไปอย่างยืดหยุ่นโดยไม่มีเหตุผลสมควร

4. ในกรณีใดก็ตามที่มีการนำเสนอต่อคณะกรรมการ คณะกรรมการอาจขอให้รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องนั้นจัดหาข้อมูลที่เกี่ยวข้องให้

5. ในขณะที่กรณีใดก็ตามตามข้อมูลนี้อยู่ในการพิจารณาของคณะกรรมการ รัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง มีสิทธิอันชอบธรรมที่จะจัดส่งผู้แทนเข้าร่วมในกระบวนการพิจารณาของคณะกรรมการโดยไม่มีสิทธิลงคะแนนเสียงในขณะที่คณะกรรมการพิจารณาเรื่องดังกล่าว

ข้อ 12

1. (ก) หลังจากทีคณะกรรมการได้รับและได้รวบรวมข้อมูลที่เห็นว่าจำเป็นทั้งหมดแล้ว ประธานคณะกรรมการจะแต่งตั้งคณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อไกล่เกลี่ย (ต่อไปนี้จะเรียกว่าคณะกรรมการ) ประกอบด้วยบุคคลห้าคน ซึ่งอาจเป็นสมาชิกคณะกรรมการหรือไม่ก็ได้ สมาชิกคณะกรรมการจะได้รับการแต่งตั้งโดยฉันทามติจากคู่กรณี และคณะกรรมการจะประสานงานระหว่างรัฐภาคีคู่กรณีโดยมุ่งหวังที่จะนำมาซึ่งการแก้ไขปัญหอย่างสันติ โดยตั้งอยู่บนพื้นฐานของความเคารพในอนุสัญญา

(ข) หากรัฐภาคีคู่กรณีไม่สามารถตกลงกันได้ภายในสามเดือนในเรื่องการแต่งตั้งบุคคลเข้าเป็นสมาชิกคณะกรรมการทั้งหมดหรือบางส่วน สมาชิกคณะกรรมการที่ไม่ได้รับความเห็นชอบจากรัฐภาคีคู่กรณีจะได้รับการเลือกตั้งโดยการลงคะแนนลับของคณะกรรมการด้วยคะแนนเสียง 2 ใน 3 ของสมาชิกคณะกรรมการ

2. สมาชิกคณะกรรมการจะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะส่วนตัว และจะต้องไม่เป็นคนชาติของรัฐภาคีคู่กรณีหรือรัฐที่มีได้เป็นภาคีอนุสัญญานี้

3. คณะกรรมการจะเป็นผู้เลือกประธานและกำหนดระเบียบ ข้อบังคับของตน

4. โดยปกติการประชุมคณะกรรมการจะจัดขึ้น ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติหรือในสถานที่อื่นตามแต่คณะกรรมการจะเห็นว่าสะดวก

5. สำนักเลขาธิการซึ่งจะจัดให้มีขึ้นตามข้อ 10 วรรค 3 ของอนุสัญญานี้ จะทำงานให้คณะกรรมการที่จัดตั้งขึ้นกรณีมีข้อพิพาทระหว่างรัฐภาคี

6. รัฐภาคีคู่กรณีจะร่วมกันรับผิดชอบภาระค่าใช้จ่ายของสมาชิกคณะกรรมการอย่างเท่าเทียมกันตามประมาณการค่าใช้จ่ายโดยเลขาธิการสหประชาชาติ

7. เลขาธิการจะได้รับอำนาจให้จ่ายค่าใช้จ่ายของสมาชิกคณะกรรมการ (หากจำเป็น) ก่อนจะได้รับการใช้คืนจากรัฐภาคีคู่กรณี ตามวรรค 6 ของข้อนี้

8. คณะกรรมการจะได้รับข้อมูลที่คณะกรรมการได้รับและรวบรวม และคณะกรรมการอาจขอให้รัฐที่เกี่ยวข้องจัดส่งข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้

ข้อ 13

1. เมื่อคณะกรรมการได้พิจารณาเรื่องดังกล่าวอย่างสมบูรณ์แล้ว คณะกรรมการจะจัดเตรียมรายงานและเสนอต่อประธานคณะกรรมการ ระบุถึงผลการสอบสวนในประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับกรณีดังกล่าวระหว่างคู่กรณี และรวบรวมข้อแนะนำซึ่งคณะกรรมการเห็นเหมาะสมสำหรับการแก้ไขข้อพิพาทอย่างสันติ

2. ประธานคณะกรรมการจะจัดส่งรายงานของคณะกรรมการให้กับรัฐภาคีคู่กรณีและภายในสามเดือน รัฐภาคีคู่กรณีจะต้องแจ้งให้ประธานคณะกรรมการทราบว่ารัฐนั้นยอมรับหรือไม่ยอมรับข้อแนะนำตามที่รวบรวมอยู่ในรายงานของคณะกรรมการ

3. ภายหลังจากช่วงเวลาจัดให้ในวรรค 2 ของข้อนี้ ประธานคณะกรรมการจะจัดส่งรายงานของคณะกรรมการและประกาศของรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องไปยังรัฐอื่นๆ ที่เป็นภาคีอนุสัญญา

ข้อ 14

1. รัฐภาคีรัฐหนึ่งรัฐใดอาจประกาศยอมรับอำนาจของคณะกรรมการในการรับพิจารณาข้อร้องเรียนจากบุคคลหรือกลุ่มบุคคลภายในเขตอาณาของรัฐภาคีนั้น ซึ่งอ้างว่าได้ตกเป็นเหยื่อของการละเมิดสิทธิตามที่ระบุในอนุสัญญานี้โดยรัฐภาคีนั้น ทั้งนี้ คณะกรรมการจะไม่รับข้อร้องเรียนที่เกี่ยวข้องกับรัฐภาคีที่มีได้ประกาศยอมรับอำนาจของคณะกรรมการ

2. รัฐภาคีซึ่งได้ประกาศตามวรรค 1 ของข้อนี้อาจจัดตั้งหรือมอบหมายหน่วยงานภายใต้กระบวนการกฎหมายแห่งชาติของรัฐนั้นให้มีอำนาจรับพิจารณาข้อร้องเรียนจากบุคคลและกลุ่มบุคคลภายในอาณาเขตของรัฐนั้น ซึ่งอ้างว่าตกเป็นเหยื่อของการละเมิดสิทธิตามที่ระบุในอนุสัญญานี้ และได้ใช้มาตรการจัดการแก้ไขในระดับท้องถิ่นจนหมดสิ้นแล้ว แต่ไม่บังเกิดผล

3. รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องจะต้องมอบเอกสารประกาศตามวรรค 1 ของข้อนี้ และเอกสารระบุชื่อหน่วยงานที่ได้จัดตั้งหรือได้รับมอบหมายตามวรรค 2 ของข้อนี้ให้เลขาธิการสหประชาชาติ ซึ่งจะจัดส่งสำเนาเอกสารไปแจ้งรัฐภาคีอื่นๆ ทั้งนี้ รัฐภาคีที่เกี่ยวข้องอาจเพิกถอนการประกาศนี้ได้ทุกเมื่อ โดยการแจ้งต่อเลขาธิการสหประชาชาติ แต่การเพิกถอนดังกล่าวจะต้องไม่กระทบต่อการร้องเรียน ซึ่งอยู่ในระหว่างการพิจารณาของคณะกรรมการ

4. หน่วยงานซึ่งจัดตั้งขึ้นหรือได้รับมอบหมายตามวรรค 2 ของข้อนี้ จะจัดทำทะเบียนข้อร้องเรียนและจะจัดส่งสำเนาทะเบียนดังกล่าวเป็นรายปีให้เลขาธิการสหประชาชาติตามช่องทางที่เหมาะสม โดยเป็นที่เข้าใจกันว่า จะไม่มีการเปิดเผยเนื้อหาต่อสาธารณชน

5. ในกรณีที่หน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นหรือได้รับมอบหมายตามวรรค 2 ของข้อนี้ไม่สามารถปฏิบัติงานเป็นที่พอใจ ผู้ร้องเรียนมีสิทธิที่จะร้องเรียนเรื่องดังกล่าวไปยังคณะกรรมการภายในเวลา 6 เดือน

6. (ก) คณะกรรมการจะแจ้งข้อร้องเรียนที่ได้รับต่อรัฐภาคีที่ถูกกล่าวหาว่าละเมิดข้อบทของอนุสัญญา โดยจะไม่เปิดเผยชื่อบุคคลหรือกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยมิได้รับอนุญาต ทั้งนี้ คณะกรรมการจะไม่รับข้อร้องเรียนที่ไม่มีการลงนาม

(ข) ภายใต้อายุเวลา 3 เดือนหลังจากที่ได้รับการแจ้งข้อร้องเรียน รัฐจะต้องจัดส่งคำอธิบายเป็นลายลักษณ์อักษรหรือถ้อยแถลงไปยังคณะกรรมการเพื่อให้เกิดความกระจ่างในเรื่องดังกล่าว รวมทั้งระบุการจัดการแก้ไขที่รัฐนั้นอาจได้ดำเนินการแล้ว

7. (ก) คณะกรรมการจะพิจารณาข้อร้องเรียน โดยคำนึงถึงข้อมูลที่ได้รับจากรัฐภาคีและผู้ร้องเรียน ทั้งนี้คณะกรรมการจะไม่พิจารณาข้อร้องเรียน หากผู้ร้องเรียนมิได้ประกันว่าได้ใช้กระบวนการจัดการภายในที่มืออยู่จนหมดสิ้นแล้ว แต่ไม่บังเกิดผล อย่างไรก็ตาม กฎนี้จะไม่ถือปฏิบัติหากกระบวนการจัดการดังกล่าวดำเนินการไปอย่างยืดเยื้อ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

- (ข) คณะกรรมการจะจัดส่งข้อเสนอและข้อเสนอแนะไปยังรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องนั้นและไปยัง ผู้ร้องเรียน
8. คณะกรรมการจะรวมสรุปข้อร้องเรียนดังกล่าว สรุปคำอธิบายและถ้อยแถลงของรัฐภาคีที่เกี่ยวข้อง และข้อเสนอและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการไว้ในรายงานประจำปีตามความเหมาะสม
9. คณะกรรมการจะมีอำนาจปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในข้อนี้ เมื่อรัฐภาคีอนุสัญญาอย่างน้อยที่สุด 10 รัฐ ได้ประกาศยอมรับอำนาจของคณะกรรมการตามวรรค 1 ของข้อนี้

ข้อ 15

1. ในระหว่างที่ขอให้ปฏิญญาว่าด้วยการคืนเอกราชให้แก่ประเทศและกลุ่มชนที่ตกเป็นอาณานิคมตาม ข้อมติสมัชชาสหประชาชาติที่ 1514 (XV) ลงวันที่ 14 ธันวาคม 2503 บรรลุวัตถุประสงค์ ข้อบทของอนุสัญญานี้จะไม่จำกัดสิทธิของกลุ่มชนเหล่านั้นที่จะร้องเรียน ตามที่ได้อนุญาตไว้ในกติการะหว่างประเทศอื่นๆ ของสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษ

2. (ก) คณะกรรมการซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 8 วรรค 1 ของอนุสัญญานี้จะรับสำเนาข้อร้องเรียนจากองค์กรของสหประชาชาติ ซึ่งดูแลงานที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับหลักการและวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้ ในการพิจารณาข้อร้องเรียนขององค์กรเหล่านี้จากผู้ที่อยู่อาศัยในดินแดนที่อยู่ในภาวะทรัสตีและดินแดนที่ยังมิได้ปกครองตนเอง และดินแดนอื่นๆ ที่ข้อมติสมัชชาที่ 1514 (XV) มีผลใช้บังคับ ซึ่งเกี่ยวข้องกับเนื้อหาที่ครอบคลุมโดยอนุสัญญานี้ และจะจัดส่งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะที่เกี่ยวกับข้อร้องเรียนเหล่านี้ให้องค์กรเหล่านั้นรับทราบ

(ข) คณะกรรมการจะรับสำเนารายงานจากองค์กรของสหประชาชาติที่เกี่ยวกับมาตรการทางกฎหมายยุติธรรม การบริหารหรือมาตรการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับหลักการและวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้ ซึ่งผู้มีอำนาจปกครองในดินแดนที่อ้างถึงในวรรคย่อย (ก) ของข้อนี้นำไปใช้ และคณะกรรมการจะแสดงความคิดเห็น และจัดทำข้อคิดเสนอแนะไปยังองค์กรเหล่านี้

3. คณะกรรมการจะรวมสรุปข้อร้องเรียนและรายงานจากหน่วยงานของสหประชาชาติ และข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการ ซึ่งเกี่ยวข้องกับข้อร้องเรียน และรายงานนั้นไว้ในรายงานของคณะกรรมการต่อสมัชชา

4. คณะกรรมการจะขอรับข้อมูลเกี่ยวกับดินแดนที่อ้างถึงในวรรค 2 (ก) ของข้อนี้ ที่เกี่ยวข้องกับวัตถุประสงค์ของอนุสัญญานี้จากเลขาธิการสหประชาชาติได้

ข้อ 16

ข้อบทของอนุสัญญานี้ซึ่งเกี่ยวข้องกับการยุติข้อพิพาทหรือข้อร้องเรียนจะต้องนำไปบังคับใช้โดยปราศจากอคติในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการอื่นๆ ซึ่งกติกาหรืออนุสัญญาที่ได้รับการรับรองจากสหประชาชาติและทบวงการชำนัญพิเศษได้กำหนดไว้ในการยุติข้อพิพาทหรือข้อร้องเรียนในเรื่องการเลือกปฏิบัติ และจะไม่กีดกันรัฐภาคีจากการแสวงหากระบวนการอื่นๆ เพื่อยุติข้อพิพาทตามที่กำหนดไว้ในความตกลงระหว่างประเทศทั่วไปและที่จัดทำขึ้นเป็นพิเศษซึ่งมีผลใช้บังคับกับรัฐภาคีที่เกี่ยวข้องนั้น

ภาค 3

ข้อ 17

1. อนุสัญญานี้เปิดให้รัฐซึ่งเป็นสมาชิกสหประชาชาติ หรือสมาชิกทบวงการชำนัญพิเศษ รัฐภาคีแห่งรัฐธรรมนุญศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ และรัฐอื่นซึ่งสมัชชาสหประชาชาติได้เชิญให้เข้าร่วมเป็นภาคีอนุสัญญาฉบับนี้ ลงนามได้

2. อนุสัญญานี้ต้องมีกรให้สัตยาบัน สัตยาบันสารจะต้องเก็บรักษาไว้ที่เลขาธิการสหประชาชาติ

ข้อ 18

1. อนุสัญญานี้จะเปิดให้รัฐซึ่งกล่าวถึงในข้อ 17 วรรค 1 เข้าภาคยานุวัติได้
2. ภาคยานุวัติจะมีผลเมื่อมีการมอบภาคยานุวัติสารไว้ให้เลขาธิการสหประชาชาติเก็บรักษา

ข้อ 19

1. อนุสัญญาจะมีผลบังคับใช้เมื่อครบกำหนดสามสิบวัน นับแต่วันที่ได้มีการมอบสัตยาบันสารและภาคยานุวัติสาร ฉบับที่ 27 ต่อเลขาธิการสหประชาชาติแล้ว
2. สำหรับรัฐแต่ละรัฐซึ่งได้ให้สัตยาบันฉบับนี้ หรือได้เข้าภาคยานุวัติ ภายหลังจากที่ได้มีการมอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสาร ฉบับที่ 27 อนุสัญญาจะมีผลใช้บังคับกับรัฐนั้น 30 วัน หลังจากวันที่รัฐนั้นได้มอบสัตยาบันสารหรือภาคยานุวัติสารของตนแล้ว

ข้อ 20

1. เลขาธิการสหประชาชาติจะรับข้อสงวนที่รัฐต่างๆ จัดทำในขณะที่ให้สัตยาบันหรือภาคยานุวัติ และส่งต่อให้รัฐทุกรัฐที่เป็นภาคีหรือจะเข้าเป็นภาคีอนุสัญญานี้ ทั้งนี้ รัฐภาคีใดที่ต้องการคัดค้านข้อสงวนดังกล่าว จะต้องแจ้งคัดค้านต่อเลขาธิการสหประชาชาติภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งจากเลขาธิการสหประชาชาติ
2. ไม่อนุญาตให้ตั้งข้อสงวนที่ไม่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และเจตนารมณ์ของอนุสัญญา และที่อาจมีผลกีดกันการดำเนินการขององค์กรใดๆ ที่จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญานี้ ทั้งนี้ จะถือว่าข้อสงวนไม่สอดคล้องหรือเป็นอุปสรรคกีดกัน หาก 2 ใน 3 ของรัฐภาคีของอนุสัญญานี้คัดค้านข้อสงวนนั้น
3. จะถอนข้อสงวนได้ในทุกโอกาส โดยการแจ้งต่อเลขาธิการสหประชาชาติและการแจ้งดังกล่าวจะมีผลในวันที่เลขาธิการสหประชาชาติได้รับเอกสารแจ้ง

ข้อ 21

รัฐภาคีอาจเพิกถอนอนุสัญญาโดยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังเลขาธิการสหประชาชาติ การเพิกถอนจะมีผลใช้บังคับหนึ่งปีภายหลังจากวันที่เลขาธิการสหประชาชาติได้รับการแจ้งดังกล่าว

ข้อ 22

ข้อพิพาทใดๆ ระหว่างรัฐภาคีสองรัฐหรือมากกว่า ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตีความหรือการนำอนุสัญญาไปใช้ ซึ่งไม่อาจตกลงได้โดยการเจรจาหรือโดยกระบวนการซึ่งได้ระบุไว้ในอนุสัญญานี้ หากได้รับการร้องขอจากรัฐที่เป็นคู่กรณี จะได้รับการเสนอต่อไปยังศาลยุติธรรมระหว่างประเทศเพื่อพิจารณา เว้นเสียแต่ว่าคู่กรณีตกลงที่จะจัดการด้วยวิธีการอื่น

ข้อ 23

1. รัฐภาคีใดๆ อาจขอให้มีการแก้ไขอนุสัญญานี้ได้ทุกเมื่อ โดยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรไปยังเลขาธิการสหประชาชาติ
2. สมัชชาสหประชาชาติจะตัดสินใจว่าจะดำเนินการใดๆ หรือไม่ ต่อคำขอดังกล่าว

ข้อ 24

เลขาธิการสหประชาชาติจะแจ้งให้รัฐที่อ้างถึงตามข้อ 17 วรรค 1 ของอนุสัญญานี้ถึงรายละเอียดดังต่อไปนี้

- (ก) การลงนามให้สัตยาบันและการภาคยานุวัติตามข้อ 17 และ 18

- (ข) วันที่อนุสัญญานี้มีผลใช้บังคับตามข้อ 19
- (ค) การติดต่อและการประกาศที่ได้รับตามข้อ 14 20 และ 23
- (ง) การเพิกถอน ตามข้อ 21

ข้อ 25

1. อนุสัญญานี้ซึ่งจัดทำไว้เป็นภาษาจีน อังกฤษ ฝรั่งเศส รัสเซีย และสเปน เป็นต้นฉบับแท้จริงเท่าเทียมกัน จะเก็บรักษาไว้ ณ สำนักงานบรรณสารของสหประชาชาติ
2. เลขานุการสหประชาชาติจะส่งสำเนาที่รับรองแล้วของอนุสัญญานี้ไปยังรัฐทั้งปวงที่ได้กล่าวถึงในข้อ 17 วรรค 1 ของอนุสัญญานี้